

Dokument nr. 8:100

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Ola T. Lånke, Line Henriette Holten Hjemdal og Ingebrigt S. Sørfonn

Forslag fra stortingsrepresentantene Ola T. Lånke, Line Henriette Holten Hjemdal og Ingebrigt S. Sørfonn om å bygge et nytt, moderne og funksjonelt klinikkbygg for produksjonsdyr ved Norges Veterinærhøgskole (NVH), alternativt gjennomføre en samlokalisering av NVH og Universitetet for miljø- og biovitenskap i Ås

Til Stortinget

BAKGRUNN

Store deler av bygningsmassen ved Norges Veterinærhøgskole (NVH) er foreldet og lite egnet til undervisning og forskning. Bygningsmassen har et stort og akutt behov for modernisering. Mange auditorier og laboratorier er små og hindrer en ønsket økning av studenttallet. Klinikkkbygningene for produksjonsdyr representerer imidlertid klart de fasilitetene ved NVH som har størst behov for oppdateringer. Etter oppstarten er det bare utført nødvendig vedlikehold og små utbedringer ved disse klinikkene.

Høgskolen ble påbegynt bygd i 1920. Medisinsk klinikk, nå medisinsk klinikk for produksjonsdyr, var den første som ble bygd. Ved oppstart av høgskolen i 1935 ble det immatrikulert 15 veterinærstudenter, som klinikken ble bygd for. Nå opptas årlig 60 veterinærstudenter og 15 dyrepleierstudenter, som alle skal få sin undervisning i de gamle bygningene.

NVH startet i 1994 planlegging av nytt klinikkbygg og Statsbygg ferdiggjorde et utkast til byggeplaner, men planene ble ikke videreført.

På bakgrunn av et privat forslag (Dokument nr. 8:57 (2000-2001)) oppnevnte Utdannings- og forskningsdepartementet den 3. juli 2002 en arbeidsgruppe (Norum-komiteen) som skulle "vurdere hensiktsmessig organisering av NVH og NLH (nå Universi-

tetet for miljø- og biovitenskap (UMB)) og etablering av tilfredsstillende fasiliteter for stasjonær undervisning i klinisk veterinærmedisin". Det overordnede målet med utredningen var todelt:

1. Beskrive hvordan en på en egnet måte kan etablere tilfredsstillende fasiliteter for stasjonær undervisning i klinisk veterinærmedisin på produksjonsdyr i Norge. Det forutsettes at den foreslåtte løsningen bygger på en analyse av dagens behov og undervisningsprinsipper og tar nødvendig hensyn til faglige, økonomiske og praktiske forhold. Det forutsettes nytt bygg.
2. Vurdere hensiktsmessig framtidig organisering av NVH og NLH for å skape fagmiljøer og institusjoner som kan hevde seg internasjonalt og skape slagkraftige miljø innenfor framtidsrettet forskning og næringsutvikling. Det forutsettes at utvalget skisserer forslag til struktur og strategisk styring som vil dekke framtidige kunnskapsbehov innen bioproduksjon, medisin, veterinærmedisin og miljøsektoren."

Norum-komiteen la fram sin rapport i juni 2003. Hele komiteen gikk inn for en sammenslåing av NVH og NLH. Flertallet i komiteen gikk inn for en flytting av NVH og Veterinærinstituttet til Ås. I forlengelsen av dette har Statsbygg på oppdrag fra det tidligere Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) utredet de bygningsmessige og økonomiske konsekvensene av alternative lokaliseringer for NVH og Veterinærinstituttet. Endelig rapport ble fremlagt mars 2005. To alternativer ble utredet: 1. Adamstuen, Oslo med organisering med universitetet i Oslo (UiO). 2. Ås, med organisering med Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) (tidligere Norges landbrukskole - NLH).

Behov for nybygg

Det er flere grunnleggende faglige argumenter for nytt klinikkbygg for produksjonsdyr og generell opprustning og oppdatering av NVH. Institutt for produksjonsdyr er fordelt på tre ulike steder på høgskolens område på Adamstuen i Oslo. Dette vanskeliggjør sterkt så vel undervisning som drift av klinikkene. Klinikken er alle gamle og nedslitte, og en av dem (reproduksjonsklinikken) er i en bygning som av Statsbygg har fått karakter 4 (uegnet til formålet). Klinikk for medisin og kirurgi står slik den ble bygd i 1920-årene. Denne bygningen er fredet, og er også i svært dårlig forfatning.

Smitteforebyggelse

Forebyggelse av smittsomme dyresykdommer, deriblant sykdommer som kan smitte mennesker (zoonoser), er i økende grad blitt viktig ved en veterinær undervisningsinstitusjon. Viktigheten av høy veterinær kompetanse på området er demonstrert i flere alvorlige utbrudd den siste tiden, som munn- og klovsyke og kugalskap i Storbritannia og nå global forekomst av fugleinfluensa. Mattrygghet er et annet nærbeslektet område der veterinærer skal ha spisskompetanse, og der samfunnet forlanger høyest mulig innsats. I denne forbindelse er det nok å nevne den siste tids E. coli-problematikk. Den dyresanitære situasjonen er dermed kommet mer og mer i fokus, som et svært viktig samfunnsanliggende.

Ved en av produksjonsdyrklinikkene er det ikke garderobe verken for studenter eller ansatte. Bare ved den ene klinikken finnes smittesluse, og denne er også sterkt modifisert.

Ingen av klinikkene har isolat for tilfelle av alvorlige smittsomme sykdommer. Det mangler også andre viktige fasiliteter for å forebygge spredning av smitte. Når det gjelder gjødsel ved to av klinikkene må denne trilles ut i trillebår til containere ute i fri-luft, mens det i den tredje bygningen er gjødselkjeller under halve klinikken. Det er innlysende at dette øker risikoen for spredning av smittsomme sykdommer ved institusjonen. Forholdene hindrer oppstalling av pasienter med slike viktige sykdomstilstander, og undervisningskvaliteten reduseres.

Undervisningsforhold

I 1935 begynte 15 veterinærstudenter, som lokalene var dimensjonert for. Nå opptas det årlig 60 veterinærstudenter og 15 dyrepleierstudenter som skal ha sine studier i de samme gamle lokalene. Generelt kan en si at klinikkene er trange med umoderne innredning. Dette gjør undervisningen praktisk vanskelig og langt fra optimal. Farlige situasjoner kan oppstå i de trange lokalene når dyra skal undersøkes. Murpuss og malingsflak ramler til stadighet ned fra vegger og tak,

som ikke er vedlikeholdt de siste tiårene. Å lære studentene smittehygiene under de rådende forhold føles nærmest håpløst for underviserne.

Arbeidsforhold

I tillegg til forholdene ved gjødselhåndteringen som tidligere beskrevet, kan nevnes at fôr- og strølager i to av bygningene er på loftet. Fôr og strø heises opp ved bruk av gamle taljer for så å hentes ned igjen ved føring og stell. Fôret må tildeles dyra på gammel-dags manuell måte. En av konsekvensene er at opp gjennom årene har flere av personalet fått varige belastningsskader. Melkemaskeopplegget er nærmere 50 år gammelt.

Fremtiden

Tidsskriftet til den britiske veterinærforeningen (Veterinary Record) uttrykte i marsnummeret 2006 alvorlig bekymring for tilstrekkelig framtidig antall veterinærer i klinisk praksis i landet. Disse skal ha kompetanse til å overvåke dyrevelferd og dyrehelse og forekomst av alvorlige smittsomme sykdommer, inkludert zoonoser. Dette er en av forutsetningene for å kunne sikre dyreprodukter som basis for trygg mat. Også det britiske bondebladet Farmers Weekly advarte sterkt mot faresignaler om mangel på praktiserende veterinærer i produksjonsdyrpraksis, noe de så som en helt utenkelig mulighet. Tilsvarende bekymringsfull utvikling blir rapportert fra flere andre land, og mange vil inkludere også Norge.

Konklusjon

Det er viktig at denne saken nå blir videreført raskest mulig for å sikre utdanning og forskning på høyt nivå innen veterinærmedisinen i Norge, spesielt innen området matproduserende dyr og mattrygghet. En forutsetning som da må ligge i bunn for å lykkes, er at det snarlig blir bygd et nytt, moderne og funksjonelt klinikkbygg for produksjonsdyr. Videre er det viktig at hele denne utdannings- og forskningsinstitusjonen forblir samlet.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til at det bygges et nytt, moderne og funksjonelt klinikkbygg for produksjonsdyr ved Norges Veterinærhøgskole (NVH), alternativt gjennomføre en samlokalisering av NVH og Universitetet for miljø- og biovitenskap i Ås.